

SLOVENSKI NAROD

Iznajne vsak dan popoldne, izvenredno ob nedeljah in praznikih — inserati do 50 petih vrst 2 Din, do 100 vrst 4 Din 250, do 150 vrst 6 Din 5, večji inserati petih vrst 10 Din 6.—, Poupust po dogovoru, inserati davek posetaj — slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za umazetstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22 31-23 31-24 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strosmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Švica in Društvo narodov:

Švica ostane strogo nevtralna

Društvo narodov ni izpolnilo nad, ki so jih stavili vanj, in se mora pod vodstvom velesil reformirati — Švica se v mednarodne spore ne sme vmešavati

Bern, 23. decembra. Predsednik švicarske konfederacije Motta je v odgovoru na interpelacijo radikalov izjavil na večerajšnji seji narodnega sveta v imenu zveznega sveta tole:

Ne moremo več prezreti dejstva, da Društvo narodov danes ne kaže več one slike kakor smo si jo zamišljali leta 1920. Statut DN je potrjen s čl. 485 versajskega mirovnega dogovora in natančneje obelodan z londonskimi izjavami z dne 30. januarja 1920. Tedaj smo si mislili, da bo ta statut zadovoljil v vsakem pogledu, sedaj pa si moramo v naši sivi vsakdanjosti postaviti tudi mi vprašanje, ali ta statut odgovarja vsem potrebam naše varnosti. V zadnjih

letih so se pogosto pojavljali v tem pogledu dvomi. Zaupanje v zenevsko ustanovo smo lahko imeli samo toliko, dokler so bili naši sosedje še člani DN. Sam izstop Nemčije iz DN še ni izzval strahu, kajti obstojala je vendar nada, da se Nemčija slej ali prej povrne v Zenevo. Izstop Italije iz DN pa nas je postavil pred resen problem. Mišljenje zveznega sveta je, da se nevtralnost naše države nikakor ne sme spremeniti, ker moramo ostati verni tradiciji in svojemu geografskemu položaju. Navzlic našemu težkemu položaju pa naj nihče niti za hip ne misli na morebitni izstop Švice iz DN, ker ne smemo dati nobenemu povoda, da bi mislil, da se nahajamo v ne-

rodnem položaju sredi borbe velesil. Mi hočemo ostati gospodarji, ker hočemo biti svobodni in neodvisni. Naša nevtralnost pa je pri vsem tem za nas večje jamstvo naše neodvisnosti kakor pakt DN, katerega sankcijski člen je tako rekoč v paralizirano Ker se DN še vedno briga za kolektivno varnost, naj poišče svojo rešitev v drugih smereh. Ako si želimo znova pridobiti svojo univerzalnost, mora imeti toliko hrabrosti v sebi, da opusti prisilna materialna sredstva in da ostane to kar naj bi bilo, to je velika ustanova za miroljubno sodelovanje vseh. Mislimo, da bi opustitev prisilnih sredstev ne bila povod njegovi oslavitvi, temveč nasprotno začetek njegove regeneracije.

Tedaj bodo vsi njena priporočila tudi bolj upoštevana kakor danes. Švicarski zvezni svet je mnenja, da bosta velesili Francija in Velika Britanija, ki jima bodo v tem odločno pomagale tudi druge države, kakor Holandija, Belgija, skandinavske in druge države, skrbno čuvale, da ne zapade DN v veliko in usodno napako, da bi služilo samo eni ali drugi ideologiji, ker bi s tem spremenilo svoj značaj, razloge svoje obstoja ter svoje cilje in namene. Švica bo sicer še nadalje igrala, kakor doslej, svojo skromno vlogo, ki pa nikakor ne bo brez pomena v tem pogledu. Ona bo vedno humana, svobodna in edinstvena, dasi heterogena republika.

Politični obzornik

Nesoglasja v hrv. narodnem pokretu?

Glasilo češkoslovaške republikanske (egzarne) stranke »Venkov« objavila zanimiv dopis iz Zagreba o političnem položaju na Hrvaškem. Ako so podatki v dopisu točni, o čemer nimamo vzroka, da bi dvomili, se nahaja dr. Mačekov hrvatski narodni pokret na pragu nevarne krize. Dopis se glasi: »Sporezumi sklenjeni pred meseci med srbsko in hrvatsko opozicijo, vzbujajo na Hrvatskem vedno večjo vznemirjenost. Velik del srbske javnosti je tako početka sprejela sporazumi z odkritim nezadovoljstvom. Hrvatski »nacionalisti« so močno zamerili dr. Mačku, da je sklenil znani sporazumi z združenim srbsko opozicijo. Istočasno se poglabljajo ideološka nasprotstva v naziranju med nacionalističnimi skupinami na Hrvatskem in med demokratičnimi strankami v Srbiji, kar močno zavira sodelovanje med obema opozicijskimi skupinami. Najostreje je kritizirajo sporazumi »nacionaliste« (frankovci) Op. ured., na čelu jim dr. Mintas, dr. Buč in prof. dr. Zimmermann. Odklonično se postavljajo proti sporazumi tudi katoliški duhovščina zagrebške nadškofije. Glavni urednik dnevnika »Hrvatska straža«, duhovnik dr. Šimrak, napada neposredno v tem listu, ki velja kot organ hrvatske duhovščine, skupine, s katerimi sodeluje dr. Maček, in se izjavlja proti vsakemu sodelovanju s temi skupinami. Zastopniki hrvatskih »nacionalističnih« skupin so v zadnjem času imeli več konferenc, ki so se jih udeležili ne samo dr. Šimrak, marveč tudi dr. Protulipac in dr. Cicak, ki imajo zelo tesne stike s višjo hrvatsko duhovščino. Na tem posvetovanju so predlagali, da bi se desničarski elementi odcepili od dr. Mačkovega pokreta in osnovali samostojno katoliško stranko. Dr. Maček se na vse načine trudi, da bi pridržal v pokretu »nacionalistične« skupine. Kakor vse kaže, bo cena za to — sodelovanje s srbsko združenim opozicijo — »Informacije« »Venkov« se zde prav verjetne saj je znano, da je postal »Hrvatska straža« prav v zadnjem času izredno bojevit, kar kaže na to, da zasleduje pri svojih stalnih napadih na en del seljaško-demokratske koalicije čisto posebne svoje cilje.

V čigave vrste se vtihotapljuje komunisti?

Beogradska »Javnost« objavlja v svoji zadnji številki z dne 22. t. m. notico: »V zadnji decembrski številki »Cvetja« iz vrstov sv. Franciška, ki izhaja v Sloveniji kot glasilo tamkajšnjih frančiškancev se nahaja na strani 376 takalegrenka pritožba: »Tudi v uredništvu katoliških dnevnikov in revij se vtihotapljuje komunistična ideologija. Komunisti delujejo točno po svojem satanskem načrtu, da je treba, da se vtihotapljuje v vse organizacije, pa tudi — in sicer v prvi vrsti — v uredništva katoliških dnevnikov in revij...« Da se komunisti trudijo, da bi se povsod vtihotaplili, to vemo tudi mi. Toda klerikalno časopisje, zlasti pa »Hrvatska straža« in »Slovenec«, je doslej to dejstvo zlorabljalo samo za to, da dokaže, da je vse, kar je napredno demokratično in liberalno, popolnoma infiltrirano z vtihotapljenim komunistom in je celo tudi na Sokola udarilo s tem orožjem! Toda evo — ultraklerikalni list, ki nam razkriva, da se komunisti vtihotapljujejo tudi v katoliške revije in liste in sicer v prvi vrsti v katoliške, torej še bolj kakor v liberalne in demokratične...

O božičnih počitnicah

Profesor Vinko Antić razpravlja v zelo stvarnem članku o vprašanju božičnih praznikov in božičnih počitnic na naših tleh. Antić, ki je v načelu za desetdnevne božične počitnice, poudarja, da ne bo vprašanje božičnih počitnic nikdar dokončno rešeno, dokler ne bo enkrat rešeno vprašanje — kolektarja. Svoja izvajanja zaključuje: »Poskus sedemdesetih počitnic je paliativna odredba, brez večje koristi za šolo... Ako se ne moremo ali nečemo v dvajsetem letu skupnega življenja v eni državi znečiti cerkvene kolektarja, kar bi bila najprimernejša in najboljša rešitev tako za našo šolo, kakor za celotno javno življenje, potem moramo kot »polprebno zlo« prenesti tudi 18-dnevni božični odmor. Ako pa hočemo to preprečiti, potem rešimo vprašanje v popolnosti — povedati smo že, kako —, a ne domišljajmo si, da bomo s polovičnimi odredbami pomagali naši šoli, ki je za res potrebna izdatne pomoči...« Profesor Antić je gotovo pravo pogodil in ni dvoma, da se z njegovimi nazori strinja vsa naša javnost.

Borzna poročila.

Curth, 23. decembra. Beograd 10. Paris 14.60, London 21.60375, Newyork 432.25, Bruselj 73.425, Milan 22.75, Amsterdam 240.30, Berlin 174.175, Dunaj 80.75, Praga 15.19, Varšava 81.90, Bukarešta 3.25.

Japonsko opravičilo

Odgovor japonske vlade na ameriške protestne note

Tokio, 23. decembra. Poročilo japonskih vojaških oblasti o aferi s Panayem, ki ga je izdalo zunanje ministertvo, pravi, da je 12. decembra popoldne oborožena ladja z oideiki japonskih vojakov na izvidu po Jangceju srečala med Tatingu in Puko, vsem pet parnikov, o katerih so na palubi ladje mislili, da so istega tipa, kakor parniki, ki jih uporabljajo Kitajci. Japonske ladje so se vrnile, da sporoče zadevo po veljstvu, le-to je pa naročilo vsem ladjam, da se zadržajo. Med tem so napovedali letalom japonske mornarice, ki so leteli nad Jangcejem bombardirala omenjene parnike. Poročilo ugotavlja, da je bila razdelja med parniki in ladjo med tem časom okoli 2 km in pravi, da so japonski vojak na ladji po prvem letalskem bombardiranju videli enega izmed parnikov, k.ko je plul proti deenemu bregu. Po drugem letalskem bombardiranju je poveljnik ladje pripil k parniku in ugotovil, da gre za ameriško ladjo, in takoj odredil, da se ima pomagati ranjenecem, ki so jih izkrcali. Med tem je na lice mesta prišel poveljnik nekega o. l. delka japonske pehote. Med tem ko sta dva častnika razpravljala z ameriško posadko, kako bi parnik rešili, so letala v tretje vrzla bombe: ena izmed njih je priletela v bližino. Poveljnik teza odredka je naročil 10 vojakom, da naj mahajo z ja-

ponskimi zastavami, da preprečijo letalsko bombardiranje, toda letala niso opazila teh znamenj in so nadaljevala bombardiranje ladje, ter jo nazaljevala. Japonci sami so imeli izgube, in sicer dva mrtva in tri ranjena, med njimi poveljnika oddelka. Re. njene Američane so prepeljali v bližnjo hišo. O čemem so opazili da je tudi neko drugo ameriško ladjo zadela bomba, in da se bli. z levega brega potaplja. Dve oboroženi japonski ladji sta takoj odpuli proti parniku. En častnik in en vojak sta prišla na ladjo, da bi jo hitro pregledala. Toda ker na ladji ni bilo nikogar in ker so videli, da se potaplja, so jo zapustili in šli na čono. Pozneje so ugotovili, da je bila na ladji »Panay«. Takrat je blizu tega kraja, kjer se je pripetil popisan dogodek, plula po rekli navzgor neka ladja, o kateri so pozneje ugotovili, da je kitajski parnik Lita s kakimi 15 kitajskimi vojniki. Japonci vsaki so zaželi s strojnimi obmetljevati te parnik, nato so ga pa zaplenile tri oborožene ladje. Na bokih tega parnika so videli sledove strelcev.

Poročilo pravi, da niso japonske strojnice nikdar streljale na ameriške ladje in da so tiisti, ki trdi, da so streljale proti Panayu, motnjo zaradi strojnikega ognja proti kitajski ladji Liti.

Italija za diktaturo velesil

Društvo narodov naj bi likvidiralo

Rim, 23. dec. AA. »Popolo d'Italia« objavlja članek vojvode Pistojskega, ki piše med drugim, da bi bilo zara i zaverovanja miru potrebno odstraniti vzroke vojne. N. n. čija je a ponovno oborožitvijo napravila samo uslugo svetovnemu miru, ker je s tem odstranila povod za epopade. Namesto novega lokamskega dogovora naj bi se Nem. čiji vrnilo reje njene kolonije. Ko bi nato še Velika Britanija in Francija priznali abe-

sinsko cesarstvo, bi bilo mogoče zopet misliti na pakt štirih, ki bi lahko s Pojsko postal pakt petih kar bi nedvomno predstavljal najvišje jamstvo evropskega mira. K temu paktu bi se mogle pridružiti tudi Jugoslavija, Bolgarija, Portugalska, Švica, Avstrija, Madžarska in Albanija, ki bi skupno tvorile blok narodov ki bi nedvomno bolje izmčil eni kakor Društvo narodov.

Odnevi Chamberlainovih izjav

Nemci so zadovoljni

London, 23. decembra. AA. Londonski jutranjiki se oštrno bavijo z večerajšnjimi izjavami Nevilla Chamberlaina v epu nji zb. nici.

»Times« pravi, da večeraj ni bilo moči pričakovati, da bosta Chamberlain in Eden o kritiko govorila o kočljivem položaju na Daljnem vzhodu in tudi ne o prizadevanju za pomirjenje Evrope. Chamberlainove izjave o obisku lorda Halifaxa v Nemčiji je treba v glavnem pojmovati kot politične izjave.

»Daily Telegraph« kritizira govor vodte. lja opozicije majorja Attleeya, češ da je bil neumestno in ugotavlja nato, da je debata v spodnji zbornici kljub temu pokazala eglasje glede ciljev britanske politike. Edenove izjave o tramem posvetovanju med Anglijo in USA pomenjujejo sedanjí položaj na Daljnem vzhodu na način, ki mora zadovoljiti vsakega angleškega državljana.

»Daily Mail« pravi, da je od Japonske odvisno, ali se bo položaj na Daljnem vzhodu razrešil. Če se začne neposredni razgovori med Kitajsko in Japonsko, bi bila bri aneaka vlada pripravljena stopiti v stike z drugimi državami, da se doseže prijateljsko razmerje. Berlin, 23. dec. AA. »Berliner Börsen-Zeitung« pravi glede na zunanje politične izjave prešednika angleške vlade po zavzetju nemškega stališča napram izstopu Italije iz DN, da Chamberlain a pri tržki prijetja na interpretacijo francoskih krogov, ki j m be. seji »splošna ureditev« se zmerom isto pomenita kakor svojčas besedi »neleljivi mir«. »Deutsche Diplomatish Politische Korre. spondenz« pravi o njem, da je realističen, da bi nalezljiva izvebna politike Društva narodov, kakršno si želi Attlee, samo postala sedanje spore. Chamberlainov govor bo za-

radi tega popepelil razčiščenje položaja in prinesel precejšnjo jasnost. Na vsak način so Chamberlainove besede pametne in je treba zavrniti vsa stremljenja, po katerih naj bi Društvo narodov delalo samo za nekatere države. Chamberlain, ki sredi med glavne zagovornike Društva narodov, je s svojim večerajšnjim govorom v bistvu to uslovno obsoil.

»Frankfurter Zeitung« poudarja, da so more nemško javno mnenje je veselje če vidi, da kažejo angleški državniki razumevanje za pravilno rešitev evropskih vprašanj.

Tudi frankovci priznavajo svoj poraz

Saint Jean de Luz, 23. dec. o. Španski nacionalisti potrjujejo vest o padcu Teruela, naglašajo pa, da Teruel v vojaškem pogledu za nacionalistično španijo ni bil tako velikega pomena kakor morda za republikancke. Nacionalisti le zaradi tega niso mogli v zadnjih dneh ojačiti svojih čet v Teruelu, ker so republikanci več kilometrov severno od mesta ogražali cesto, ki vodi iz Teruela proti Saragosi in kjer so se prav te dni razvili enako hudi boji. Republikanci so tam zadržali nacionalistične rezerve, ki so bile namenjene v Teruel in uspelo jim je zavzeti mesto, preden se je nacionalistom posrečilo prebiti se do njega. Boji severno od Teruela se sedaj nadaljujejo s toliko večjo srditostjo, ker so bile nacionalistične čete tam večeraj znova otačene. Teruel je napol razrušen. V poslednjih dveh dneh so v njem nastali na več krajih požari, ki so napravili ogromno škodo.

Amerika složna v obrambi

V zunanji politiki tudi nasprotniki podpirajo Roosevelta

Washington, 22. dec. AA. Rooseveltov protikandidat pri poslednjih predsedniških volitvah v Zedinjenih državah, Landon, je izjavil novinarjem, da ga bo z vsemi sredstvi podpiral v njegovi morebitni akciji zaradi dogodkov na Daljnem vzhodu.

V odgovoru na tozadevno Landonovo brzojavko je Roosevelt odgovoril brzojavno: Velika večina naših državljanov brez razlike politične opredeljenosti, rasnih in verskih načel želi živeti v miru z vsemi narodi, toda v teku naše dolge zgodovine smo se vselej lahko prepričali, da ne moremo zapirati oči pred dejstvom, da pripadamo svetu, kjer se nahajajo tudi drugi narodi. Zato je potrebno, da vsaj do neke mere z njimi računamo in da branimo moralna načela, s pomočjo katerih se lahko

doseže skrajni cilj, mir.

Izmenjavo brzojavk med Rooseveltom in Landonom smatrajo za političen dogodek prvega reda. Landon je namreč zastopnik povsem konservativnega presojanja zunanje politike. Znano je, da je guverner države Kansas, ki velja za najbolj izolirano ameriško zvezno državo, katere prebivalstvo je za politiko popolne izolacije v mednarodnih vprašanjih. Njegova brzojavka Rooseveltu se zato splošno tolmači kot velik preobrat v njegovem stališču napram zunanjeolotičnim vprašanjem. Roosevelt je razen tega prejel v zadnjih dneh zaradi svojega ostrega zadržanja napram Japonski na tisoče pisem, brzojavk in izrazov popolnega soglasja z njegovo politikot ter s prošnjami, naj v tej smeri vztraja.

Nov stavkovni val v Parizu

Za praznike so začeli stavkati trgovski nameštenci

Pariz, 23. dec. o. Zaradi draginje, ki je nastala v zadnjih mesecih v Franciji, je že parkrat nastala nevarnost novih stavk. Poenoli hud mezdni spor se je v zadnjih dneh razvil med trgovci in njihovimi nameštenci. Včeraj so se brezuspešno kočala poslednja pogajanja in v popoldanskih urah je končno izbruhnila stavka, v kateri sodeluje sedaj še okrog 10.000 trgovskih nameštencev. Vsi veliki trgovski lokali so zaprti, delno pa so jih nameštenci zasedli. V manjših trgovinah so je večeraj poslovanje sicer še nadaljevalo, vse pa kaže, da se bodo tudi tamkajšnji name-

štenci najkasneje jutri pridružili stavkovnemu gibanju. Sindikat trgovskih zameščancev je svoje člane pozval, naj vztrajno nadaljujejo odpor proti svojim delodajalcem. Policijska se sedaj še ni posredovala. Ta stavka je dala povod tudi za druga stavkovna gibanja. Tako so se davi pričele še nekatere manjše stavke, med njimi v večjih prevoznikih podjetjih. Ponekod so kolektori zasedli večje garaže. Slična stavka se je prišla tudi v filmski industriji. V filmskih podjetjih stavkajo skoraj vsi operaterji, strojniki, monterji in drugo pomožno osebje.

Letalsko sodelovanje med Anglijo in Francijo

London, 23. decembra. b. Kakor se iz zanesljivega vira doznava, se bo v kratkem začela izmenjava vseh letalskih informacij med francoskim in angleškim letalskim generalnim štabom, kar naj služi koordinaciji in tesnejšemu sodelovanju med britanskim in francoskim letalstvom v skladu z že obstoječim političnim sodelovanjem obeh zapadnih velesil. Izmenjava informacij se je dejansko že začela pretekli teden z razgovori med britanskim in francoskim letalskim ministrom. Izmenjava informacij se bo odslej redno nadaljevala, ker se tako na francoski kakor na angleški strani čedalje bolj kaže zanimanje in potreba po popolni vzporeditvi vseh vojaških sil ene in druge države. Takoj po novem letu bo prišla v Anglijo manjša skupina francoskih letalskih strokovnjakov, ki se bo z angleškimi strokovnjaki pogovorila o nekaterih najnovejših tipih vojaških letal. S tem se odpira doba najtesnejšega sodelovanja med angleškimi in francoskimi letalskimi silami.

Huda nesreča

Ljubljana, 23. decembra. Na stavbišču novega hotela »Slon« se je davi okrog 10. pripetila huda nesreča, katerra žrtve je postal zidar France Smet. Med delom je nenadoma omahnil in strmoglavil e tretjega nadstropja na zemljo, kjer je obelzel nezavesten. Na pomoč poklicani reševalci so ga naglo prereljali v bolnico, kjer se nasrečnej bori s smrtnjo. Kako je nesreča nastala, še ni pojasnjeno.

Službena vremenska poročila

po stanju z dne 23. t. m.
Rateče-Planica, 870 m: — 13, jasno, mir-

Planica-Tamar, 950 m: — 14, jasno, pršič, 170 cm snega.
Kranjska gora, 810 m: — 16, barometer se dviga, jasno, mirno, pršič na podlagi 90 cm.
Vršč-Erjavčeva koča, 1501 m: — 14, jasno, mirno, 35 pršiča na 130 podlage, Pokljuka, 1300 m: — 10, jasno, 20 pršiča na 110 podlage, Bistrica-Bob. Jezero: — 8, srenj, 45 cm, Zlatovrg, 830 m: — 12, jasno, mirno, 10 pršiča na 60 podlage, Dom na Kromm, 1520 m: — 15, jasno, mirno, 15 pršiča na 255 podlage, Dom na Korob, 1500 m: — 14, jasno, 20 pršiča na 90 podlage, Dom na Kravcu, 1700 m: — 14, jasno, 15 pršiča na 140 podlage, Koča na Veliki planini, 1558: — 14, jasno, 15 pršiča na 140 podlage, Dom na Polzevem, 620 m: barometer se dviga, jasno, mirno, pršič na podlagi 20 cm, Koča na Kureščku, 833 m: jasno, jugovzhodnik, 10 pršiča na 40 podlage, Rakitna, 730 m: — 21, jasno, 30 snega, Zaplana, 665 m: — 12, jasno, sever, 10 pršiča na podlagi 40 cm, Koča na Ljaci, 924 m: — 11, jasno, mirno, 15 pršiča na 40 podlage, Koča na Smrekovec 1380 m: — 8, oblačno, mirno, 20 pršiča na 120 podlage, Rimski vrelci, 510 m: — 8, oblačno, mirno, pršič, 30 cm, Peca, 1654 m: — 9, oblačno, mirno, pršič, 250 cm.
Dodatno poročilo z dne 22. t. m.
Dovje-Mojstrana, 630 m: — 8, jasno, mirno, pršič na podlagi, skakalnica uporabna, Sv. Križ-Planina, 985 m: — 8, pooblačeno, 10 pršiča na 40 podlage, Gorjuse, 1000 m: — 11, oblačno, mirno, suh sneg na 90 sesedenega, Vogel, 1540 m: — 11, jasno, mirno, 200 snega, Zelenica, 1534 m: — 11, jasno, mirno, 15 pršiča na 200 podlage, Mirzlca, 1119 m: — 10, pooblačeno, 10 pršiča na 40 podlage.

KLIC ŽIVLJENJA (L'appel de la vie)

Danes zadnjičkrat! Danes zadnjičkrat!
Življenje na kliniki za ženske bolezni. — V glavnih vlogah priznana igralka VIKTOR FRANCES IN SUZY PRIM. — Predstave ob 18, 19.15 in 21. uri.

KINO UNION Tel. 22-2

DNEVNE VESTI

— Odločna zahteva po ustanovitvi pokojninskega zavoda v Zagrebu. Zagrebška trgovska zbornica je sklicala v torek anketo vseh gospodarskih krogov v zvezi z razširjenjem pokojninskega zavarovanja. Na anketi je bilo po daljši debati soglasno sklenjeno nasloviti na pristojna mesta brzojavko, v kateri zagrebške gospodarske organizacije odločno zahtevajo, naj se za teritorij najmanj savske in primorske banovine ustanovi pokojninski zavod. Obenem naj se takoj imenuje predsednik in svet po predlogu delodajaljskih organizacij. Vsakdo odlašanje ustanovitve pokojninskega zavoda v Zagrebu bi utegnilo imeti sodeč po razpoloženju gospodarskih krogov za posledico odlašanje prijav in odklonitev prispevkov.

— Napredovanje in odlikovanje. G. Jost Znidarčič, banski svetnik drinske banovine v Sarajevu in bivši sreski načelnik v Ljubljani je bil pomaknjen v III/2 položajno skupino in za praznik Zedinjenja odlikovan z redom Belega orla.

— Ubitje deviznih predpisov. Narodna banka bo baje v kratkem odredila, da ji bodo izvozniki v bodoče namesto dodejanje tretjine, izročali samo petino za izvoženo blago prejetih deviz. Narodna banka proučuje na pobudo stalne delegacije naših borz tudi druga važna vprašanja zlasti vprašanje unifikacije tečajev za istočasnim povzvišanjem prima do višine faktičnega tečaja poedinih deviz. Obenem pripravljajo novo kodifikacijo deviznega pravnika.

— Naši trgovinski odnosi z Avstrijo. Avstrijska vlada se je obrnila na našo s prošnjo, da bi se revizirala trgovinska in plačilna pogodba med obema državama. V Beogradu se je večeraj sestali stalni koordinacijski odbor, da prouči to vprašanje.

— V Dubrovniku je kakor spomlad. Dočim pritisla pri nas vedno hušni mrz, imajo v Dubrovniku lepo toplo vreme. Večera je prišel v dubrovniški pristanišče veliki prekomorski parnik »Vulcanica« z udeleženci protituberkuloznega kongresa, ki je začel od 17. do 19. t. m. v Tripolu. Na parniku je bilo okrog 1.000 udeležencev kongresa, ki so se izkrcali in si ogledali mesto. Bili so vsi navdušeni, saj so imeli toplo kakor spomlad toplo vreme.

Kino Sloga, tel. 27-30

Danes poslednjič

AMIGO

veležavna glasbena komedija z najboljšim baritonom sveta Lawrenceom Tibbetom

— Smuški začetniki in turni tečaji. ki jih priredi Zveza za tujski promet, prične na praznik 25. t. m. ob 14. uri pred streliščem na spodnjem Rožniku. Prijave in informacije v bilietarnah Putnik, Ljubljana.

— Več sto izvodov božičnega »Zvončeka« je bilo te dni že odposlanih in naša obmejne kraje in slovenskim izseljenkom po svetu. Rodoljub, podprite to plemenito narodno-obrambno akcijo! Darujte za »Zvončkov fond«!

— Smuka na Polzevem je odlična. Mnogi smučarji se zanimajo, kakšna je zdaj smuka v krajih blizu Ljubljane, posebno po doletenjskih gričih. Večera je bilo nekaj smučarjev na Polzevem, kjer so imeli naravnost idealno smuko. Snežne razmere so tako ugodne, da bodo lahko smučarji med božičnimi prazniki v polni meri uživali dobre smuke v prijetni zimski naravi tudi po doletenjskih gričih, zlasti na Polzevem, kjer smučarji že dolgo poznajo izredno prikladna in prijetna smučišča. Glavno je, da ostane vreme tako, kakor je zdaj.

— »Zvonček« bo, kakor to lepo pravi dr. I. Lah: »Daleč po svetu poznavan okrog, iskal bo domove slovenskih otrok.« Nekaj rodoljubov je že področje to plemenito akcijo konzorcelja »Zvončeka«. Tako je nar. posel. g. Rajko Turk plačal naročnino za 10 izseljenkov, zdravnik dr. Stane Medič iz Soštanja za 5 slovenskih otrok na tujem, upok. učitelj Alojzij Kececi za 2 izseljenke itd. Več rodoljubov je nakazalo upravi »Zvončeka« po din 30 za celoletno naročnino lističa, ki ga to prejemala naša deca v daljnem svetu. Rodoljub in mladoljub, posnemajte te lepe zgled! Spomnite se narodno-obrambne poslanstva »Zvončeka« ob svetanih prilikah!

O praznikih kaj boljšega na mizo,

tako pravi vsaka preudarna gospodinja. Kaj naj bo boljša, kakor krožnik Jajnin, te odlične jedi naše hrane! — Pazite pri nakupu na napis »JAJNINE«!

— Neimenovani daroval za brezposelnega Koseže št. 80 din 25 in za žensko, ki ni bila oddarovana, din 25.

— Božična številka »Zvončeka« je izšla. Starši, učitelji, rodoljubi, naročite ta list svoji deci in našim malim izseljenkom, ki go tako želini iskrene domače besede! »Zvonček« se naroča v upravi »Zvončeka«, Krakovski nasip št. 22, ali pa v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo mrzlo in jasno vreme, jutranja magla. Večera je znašala najvišja temperatura v Splitu 6, v Koplju 3, v Zagrebu 2,1, v Mariboru in Beogradu 0,1, v Sarajevu 0,0. V Ljubljani —2,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 777 mm, temperatura je znašala —11,1, na aerodromu —13,7 C.

— Dve ponesrečenki. Z Vrhnike so snodi prepeljali v bolnišnico pektivo vdovo Katarino Dremelj in vdovo po cestarju Hele. no Krasnja. Kakor drugod je bila tudi na Vrhniki večeraj poledica. Starkarna je na cesti spopadla da sta padli in se poškodovali na nožah in po životu.

— 700 milijonov v vijolin. Po Somboru se je večeraj razširila vest, da je umrl arietraktar in bivši veliki župan v Somboru Julij Semze. Večera je bil znan po vsej Evropi po svojih pustolovščinah. Po vojni se je preselil na Madžarsko, pozneje pa na Dunaj, kamor je odnesel iz Madžarske 700 milijonov kron v vijolini. Ko so mu prišli na sled je pobegnil iz Avstrije v Pariz, kjer

je otvoril velik bar. Iz Francije so ga pa kmalu izgnali. Napotil se je v Rio de Janeiro, tam se je oženil in zopet otvoril bar. Medavno je pa od svoje žene pobegnil in zdaj ga je baje doletela smrt v brazilskih gozdovih v lovski družbi.

— Zanimiva peroka. V prekmurški vasi Tišincih se je zaljubil 60-letni vdovec Ivan K., oče šestih odraslih otrok v 58 letno Faničko Gabel, ki ima tudi že tri otroke. Sklenila sta poročiti se, toda Ivanovi otroci so temu nasprotovali. Vdovec in vdova sta se pa večno vzela. Ko je pripeljal oče matel-ho domov, so otroci navalili nanj in da ni bilo orožnikov, bi mu bila predla trda.

— V smrt saradi bede. V bolnici v Osijeku se je obesil večeraj ponoči berač Ivan Vapanež star 62 let. Mož je prišel v bolnico in prosil naj ga sprejmejo, da ne bo zunaj prezehal. Usmilili so se ga. Ponoči je pa obupal nad življenjem in se obesil.

Iz Ljubljane

— Ljetošnja božičnica prometnih redar. lev. Ljubljanski prometni stražniki bodo oddarovali tudi na letošnji božični večer po avtomobilistih, na tudi po drugih, ki jim tako izkažejo skromno pozornost v praznične za njihovo naporno in odgovorno službo. Ta hvalevredni običaj obarovanja prometnikov na božični večer so tudi pri nas toplo pozdravili vsi, ki se žele tam potoma zahvaliti prometnikom, da so jih a spretnim vodstvom varno volili čez križišča. Avtoklub se je rad odzval prošnji, da tudi letna porazdelila darila kar se bo zdelo ta božični večer ob 17.30. Darovalci, ki sami ne bi izročili svojih daril na mestu, imajo dolžnost, da store to preko tajništva Auto. kluba Kongresni trg 1,1 tel. 21-93, karin. sko p. slojce. Darila je treba izročiti tajni. štvu najkasneje do večera 24. t. m. opol. ne Ravnijsko je, da se sodeljamo darila tudi od drugih in ne samo od avtomobilistov.

RAZSTAVA SPLITSKIH PREPROG
v »Zvezde od 14. do 24. decembra 1987

— Dostava pošte na božične in novoletne praznike v Ljubljani. Na božič 25. t. m. se ne dostavljajo nobene pošiljke razen telegramov, ekspresnih pošilk in pošilk s pokvarjeno robo. Na štedanovo 26. t. m. (nedelja) se zato dostavljajo dopolne vse pošiljke, v kolikor jih je mogoče dostaviti glede na zaprte trgovine in pisarne. Na dan Novega leta 1. januarja dostavljajo pismonoše pokojne, denarni dostavljajo ostali denar, paketski pa pakete, v kolikor je dostava možna.

Na nedeljo 2. januarja dostavljajo pismonoše vso pisemsko stvarino, ostalih pošilk ne dostavljajo, razen brzojav, ekspresnih in pošilk s pokvarljivo vsebino.

— Lj. Nov telefonski imenik. Zaradi povečanja avtomatske telef. centrale v Ljubljani se je morala mnogim telefonskim naročnikom v Ljubljani spremeniti telefonska številka. Povečana centrala bo odprta v kratkem, telefonske številke pa bodo spremenjene v praznikih 25. in 26. decembra. Spremenjene številke telefonskih naročnikov za Ljubljano so že predvidene v novem telefonskem imeniku za področje ljubljanske direkcije, ki je pravkar izšel in se dobi pri vseh poštah. Poštna direkcija je ugotovila, da na njenem področju, posebno pa v Ljubljani in okolici, nekatere osebe zopet nabirajo oglase za telefonski imenik brez pooblastila direkcije. Po št. 42 telefonskega pravilnika, izdaja telefonski imenik izključno poštna uprava, privatnim osebam pa se prepusti le po posebnem dovoljenju ministrstva za pošto. Izključna pravica izdajanja telef. imenika se nanaša tudi na druge publikacije pod različni imeni kakor adresarji, stenski imeniki in podobno. Kdor bi pa imenik kljub temu izdal brez predhodnega dovoljenja, bo poštna uprava zaplenila izvozne storilce pa kaznovala po zakonu o pošti, telegrafu in telefonu z denarno globo od 500 do 5000 din. Da oglaševalci ne bi trpeli skode, obvešča poštna uprava javnost, da ni nikomur izdala dovoljenja za natis telef. imenika. Velja torej samo uradna izdaja za december 1987, ki je sedaj v prodaji. (Direkcija pošte, brzojava in telefona).

— Lj. Občani ne pozabite revežev, ko ste voščili svojim prijateljem vesel Božič! Vse ljubljanske trafike prodajajo mestni socialni kolek po 50 par in 1 dinar. Na vsako voščilo nalepite še mestni socialni kolek, da bo lažje božično dopisovanje v znamenju socialne pomoči. Vsaj za Božič naj bi letos Ljubljanci enodušno odprli srce onim, ki so pomoči potrebni. Z nakupom mestnega socialnega koleka, pomagata podprati ljubljanske reveže, kajti donos koleka se bo porabil le za pomoč potrebnim.

— Lj. Znižana vozilna na tramvaju za vojne invalide. Mestna občina Ljubljanska je odredila, da se dovoli vojnim invalidom, ki se izkažejo z legitimacijo Udruga vojnih invalidov na tramvaju znižana vozilna in sicer za vsako vožnjo 1 din ne glede na daljavo. S tem je mestna občina stopila med one občine, kakor Beograd, Sarajevo, ki priznavajo vojne žrtve in njih ceno.

— Lj. Ljubljanski Sokol opozarja članstvo in prijatelje društva na svoj običajni SIL. vestrov večer v Narodnem domu, za katerega se pripravljata teater in zabaven spored; preskrbljeno bo pa tudi za dobra okredila. Ples seveda ne bo izostal. Začetek ob pol 21. uri. O podrobnostih lahko še poročali. Za enkrat rezervirajte večer za Ljubljanskega Sokola.

— Lj. Priček za božič... Obiščite razstavo kanarčkov in ptic pevk, ki se vrši na ženskem oddelku učiteljske šola na Resljevci c. 10 od 25 do 28. XII., ker s tem pomagata preživeti lačne ptice v Tirolini.

— Lj. Športni Klub... seja, gostina »Lovšine, Gradisce 13.

— Lj. Društvo »Taborec«. Drvi ob 20.30. bo redni članski sestanek s predavanjem Prevala bo g. prof. Ivan B. d. o gospodarskih konfliktih na Daljnem vzhodu. K zanimivemu predavanju vabimo vse rojake in prijatelje. Lj. Družabni večer s plesom priredi na štedanovo nedeljo ob 8. večer esp. društvo »Zelena zvezda« v veliki dvorani hotela Metropol.

— Lj. Prikojevalne tečaje na krovu in kraljeve uprave v Ljubljani priredi kraljevska banka uprava v prostorih tehniške srednje šole. Tečaje bo vodil obrtni učitelj Knafeč Alojzij. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo osebno ali pisмено najkasneje do 7. januarja 1988 na naslov: Kraljevska banka uprava, referat za pospeševanje obra, Brjeva ulica št. 12, kjer dobe tudi vse podrobne informacije.

— Lj. Blagajnica Poštna hranilnica, podračnice v Ljubljani bo poslovala na stranke 24. t. m. od 8. do 12. ure, 31. t. m. pa radi letnaga zaključka od pol 8. do pol 11. ure.

— Lj. Tatvine iz stanovanja Franciške Miklič in Hrvašekemu tugu 4 je ukradel večeraj neko zlato damsko uro, par slatih ubanov, 2 bankovca po 500 din in nekaj perila. Mikličeva je oškodovana za 3000 din. — Z nove etatve v Marmonovi ulici je nekdo odnesel nekaj oblike in več narov ševijev delavcema Šerifu Šabiću in Hasanu Zaliću. — Dalje je bila ukradena iz Mergenthalerjeve tovarne v Most'ah 600 din vredna volovska koža in pletena košara.

Š filmskega platna

— Kino Matica: Devetnajstletna. Originalni naslov se glasi: »Dekle iz majhnega mesta«, ki bo tudi vsebinski tega filma. V nekem mestecu daleč od glavnega mesta Bostona sanja dekle o velemestu in velemestnem življenju. Malomeščanska vsakdanjost v domačem kraju ji ne ugaja. Mlademu zdravniku, ki se vrača s avtom s tekme, pokaže pot, pristane pa tudi, ko jo mladi in lepi kavalir povabi v avto in še v dancin. Pri tekmi se je spri s svojo zaročenko iz ugledne družine v velemestu, v pijanosti in muhavosti zapelje svojo spremljevalko k uradniku, ki ju civilno poroči. Ko se kavalir strezne, je poročen z žensko, katero je spoznal po golem naključju in se z njo v pijanosti poročil. Zmenita se, da bosta simulirala 6 mesecev srečen par, dokler ne poteče rok po katerem se lahko zopet ločita. V teh šestih mesecih pa se zdravnik zaljubi v svojo slučajno ženo. Spozna, da je mnogo bolj plemenita kakor njegova resnična mondana zaročenka iz ugledne hiše v velemestu. Film je lep, daš ameriško romantičen in dolgočasen za gledalca, ki se ne more vzdržati v delikatno igro Taylorja in Gaynorjeve. Ne gre za velik senzacionalen film, pač pa za enega izmed biserov filmske umetnosti, ki zahtevajo od gledalca nekaj kulturnega nivoja, kateri ga mu da gledanje dobrih psiholoških konarov v gledališču.

— Kino Union: Klic življenja. Pravijo, da film ne more in ne bo mogel nikoli nadomestiti gledališča. Ta film pa dokazuje, da se je francoska filmska umetnost že močno približala gledališki umetnosti in da jo lahko nadomesti. Igra odličnega igralca Francena ostane v gledalčevi duši kot spomin na igro velikega umetnika v gledališču. Šef poročilnice se zaljubi v svojo božničarko, pa tudi božničarka se zaljubi v šefa. V božničarki se zaljubi tudi mlad zdravnik in jo hoče za ženo. Šef se žrtvuje, toda prebota tega ne more. Življenje nima zanj več smisla. Vbrizga si nov serum in tvega življenje, med tem pa ukrade njegova žena, s katero je imel ljubzensko razmerje, steklenico seruma, s katero si lahko šef v določenem roku reši življenje. Po napetih in dramatičnih prizorih si šef reši življenje. Brez mlade božničarke pa ne more živeti. Odnosuje z njo v tropske kraje. Klic življenja je bil močnejši v njem kakor dolžnost, znanost, poklic. Po vsebini je film res zelo romantičen in deloma neverjeten, toda stajna režija in sugestivna igra Francena in Primove

Brez posebnega drgnjenja z malo Vima se ocistijo temeljito tudi velike površine!

sta za gledalca prekrasno doživetje, karčnih tudi filmsko platno bolj redko. Eden izmed filmov, ki zasluži ime elitni film.

Z Ježice

— Kačarjeva mama je umrla. Vsem je še v spominu trpka družinska usoda gostilne »Pod Taborno«, kjer sta si hitro sledila v grob gosudar in gospodinja. Tudi pri »Rogovilu« so izgubili gospodarja. Večera ob 16. pa je umrla še gostilničarka »pri Kačarju«, gospa Franciška Pečar. Pred 3. tedni je zbolela na hudi revmi, ki se ji je pridružila še možna pljučnica. Blago ženo, skrbno mater in prikužno gostilničarko bo težko pogrešala zlasti družina, pa tudi Črnuče bodo težko prišadete z njenim nenadnim odhodom. Mnogo težkega je preostalo zlasti jo je potrla lanska požarna katastrofa, ali pridna in zdrava je unala prebroditi vse težke dni. Zdaž čaka spokojno na počitek na sosednjem pokopališču. Pogreb bo v petek ob 15. Težko prizadeti družini naše sožalje!

SPORT

— SK Ilirija (hokej). Drvi ob 18.30. obvezen trening na dva gola. Pri tem se bodo razdelile tudi proste vstopnice. Pridite vsi in točno, ker je prva tekma predvidena že v nedeljo 26. t. m. Načelnik! — Kolesarje in motoklasične drašive »Savac« v Ljubljani, bo imelo kot običajno

2. februarja, redni letni občni zbor pri »Amerikancu«, Florijanska cesta, ob 10. uri dorolone. Opozarjajo se osaj. dirkači, da se svednejo novi dirkači za prihodnje leto do 1. februarja 1988, ker bodo za leto 1988 razpisana zelo lepa in bogata darila za veliko cestno in dirkališčno dirko.

Radioprogram

Petek, 24. decembra

12: Prad svetim dnem (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.40: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Zvonjenje. — 18.10: Pojdimo v Betlehem (g. dr. Andrej Snoj). — 18.30: Božiček prihaja! 19.20: Cas, vreme, spored. — 19.30: Slovenski božič v davni (g. Rudolf Dostal). 19.50: Narodne božične pesmi iz Kokošarjeve zbirke (kvartet Stritar) in citre solo (g. Emil Mezzolita citre). — 20.35: V blavu — Božični prizor, napisal Jože Vombregar, izvajajo člani rad. igr. družine. — 20.50: Friderik Händel: Mesija, oratorij I. del. Sodelujejo: koncertna pevka ga. Pavla Lovitova, operna solistka ga. Mila Kogejeva, solist zagrebške opere g. Jože Gostič, operni solist Tone Petrovič. Komorni zbor dirigira g. dr. A. Dolinar. — 22: Nagovor. — 22.10: Koncert Radijskega orkestra, vmes recitacije starih božičnih pesmi (g. Fr. Lipah, Šlan Nar. gled. — 23.15: Božične pesmi raznih narodov (plošče). — Prenos polnočnice iz Trnovske cerkve. Konc ob 1.15. uri.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekriti izjave beseda Din 1. davek posebej.

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

ZA PRAZNIKE

prvo vrstna vina, ter garantirano pristno žganje, si preskrbite po sledečih konkurenčnih cenah:

Namizno belo	1. Din 8.—
Srbsko prokupac	„ 8.—
Rizling	„ 9.—
Portugalka	„ 9.—
Cviček	„ 9.—
Burgundec star	„ 12.—
Hruševac sladki	„ 4.—
Jabolčnik	„ 4.—

Zganje:
Tropinovec „ 24.—
Silvovka „ 26.—
Hruševac „ 28.—
Brinjevec „ 32.—
Velika izbira likerjev konjaka in desertnih vin. Se priporoča »BUFFET« S. J. JERAJ LJUBLJANA Sv. Petra c. 38

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

Perutnina

pitana, zaklana: purani, gosti, rači, kapuni, štajerska jabolka, jajca in med, vse po najnižjih cenah. Prednaročila telefon 21-05.

Kmetijska družba

Novi trg 3

JEDILNICO
fino iz orehove korenine, prvo vrstno izdelano s petletnim jamstvom, takoj proda Krže Franc, pohistov, Vrhnika. Ogleda se na skladišču, Tyrševa c. 23, Ljubljana. 2956

DALMATINSKA VINA

si preskrbite za božične praznike tam, kjer ste najbolj sigurni o dobri kakovosti. — Točimo:

Cankarjevo nabr. 5, Breg 2 in Rožna dolina, cesta II št. 36. Se priporočamo vsem cenjenim gostom in želimo vesele praznike in srečno novo leto!

I. A. SUNARA

Pozor! Gostilna »SPLIT« Dingač

VIDOVANSKA CESTA 1
omogoča vsakemu, da si nabavi za božične praznike in Novo leto dobro kapljico vina. — Za časa božičnih praznikov so cene sledeče:

Special dingač 15%	1 liter čez ulico Din 10.—
Viška črnina	1 liter čez ulico „ 8.—
Pejšečka ružica	1 liter čez ulico „ 8.—
Hvarsko belo	1 liter čez ulico „ 8.—

DANES IN JUTRI VELIKA IZBIRA MORSKIH RIB: Vsem svojim odjemalcem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto! — Se priporoča gostilničar

ŠKUNCA

Danes bo nudila

OPERNA KLET

veliko izbrto kvalitetnih morskih rib. Na razpolago so: škampi, branci, orade, sfole, barboni in še druge specialitete. — Za sladokusce: polenovka na mornarski način. — Točimo vedno odlična dalmatinska vina.

Za dobro postrežbo poskrbi

Lenka Ložić

Zelo primerna BOŽIČNA DARILA!

* Največja izbira!

* Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNJE LJUBLJANA

Dalmatinska vina

po zelo nizkih cenah si preskrbite za praznike pri LASANU v Šiški. Čez ulico:

črno	Din 9.—
belo	„ 9.—
rdede	„ 9.—
viško	„ 10.—
vermut	„ 32.—
narastina	„ 28.—
tropinovec	„ 25.—
figovec	„ 25.—
olivno olje	„ 18.—
vinaki kis	„ 8.—

Se priporoča

LASAN IVAN, Vodnikova ulica 17

Vsled ogromne zaloge „Hubertus“ plaščev, zimskih sukenj, oblek, perila i. t. d. odprodajamo vsa oblačila

15 do 20% popustom.

Presker,

Ljubljana, Su. Petra c. 14.

Ljubljana pred božičnimi prazniki

Za vse, kar se zadnje dni pripravlja, so prevzele odgovornost naše gospodinjice

Ljubljana, 23. decembra. Naši meščani dandanes ne doživljajo zgodovinskih dni kadarkoli, toda že sama sezona zlasti tako vznemirljiva, kakršni so dnevi pred božičem, zalze ljudem dovolj za splošno zadovoljnost. Reči sicer ne smemo, da ljudje nimajo prav zaradi božiča neznanjskih skrbi in belih noči, vendar so srečni, prav zaradi teh skrbi in komedij, saj bi brez njih prazniki izgubili vso mikavost. In skrb pred božičem so tako velike, da je treba o njih pisati razprave ter da jih morajo upoštevati tudi pri časopisju kot najpomembnejši pojav meščanskega življenja.

«Zelo se motite, če mislite, da zavladava mir v resnici, ko se nekaj dni pred božičem ustavi skoraj vse vsakdanje življenje v solah, uradih, zabaviščih in domovih. V resnici vsi vemo kaj so božične počitnice, da tedaj nekateri ljudje uživajo bolj ali manj zasluženi odih, da so zavrte šole, da se ljudem v pisarnah ne ljubi več delati in da ljudje skratko počivajo že v samem pričakovanju božičnega počitka. Ko si pa nekoli bolj ogledamo božične počitnice, spredvidimo, da ni bolj nemirnih dni od božičnih ter da se za besedami »božični mir« skrivajo prava anarhija.

Saj nam ni treba pretiravati; naj samo opozorimo na to, da se ljudje o božiču, ko je sicer najdaljša noč, ne morejo niti pošteno naspasti. To je pa nedvomno največja nesreča za Ljubljance. Kako bi mogli spati, ko gospodinjice že pred zoro iztepaajo posteljno ko pomikajo okna, brišejo prah in drgnejo tla ponoči in podnevi kakor obsedeni? Hitična je sicer pri nas v častih toda pred božičem gospodinjice podležajo čutovitemu fanatizmu: če niso vse leto niti enkrat preganjale molen in drasrala, bolj s iztepači, se tega nedvomno lotijo pred božičem, če ne prej, pa vsaj na sveči večer. Nadarjene so za mučenstvo svojega poklica in se mu ne morejo odreči ob tako sijajni priliki. Nalaga jo si dela več kakor ga je, čeprav bi človek pričakoval da se ga vedno rade izogibajo. Celo može, ki vedno z največjim zadoščenjem obirajo svoje življenjske prilike, morajo te dni priznati, da žene delajo kakor črna živina ter da se žrtvujejo za splošni blagor. Moški seveda pri vsem tem nuna nobenih zaslug. Ko bi odločali samo može, bi pravega božiča sploh ne bilo in v stanovanjih bi nihče ne smel niti pobrisati prahu, če bi odločali može, bi ne bilo božične poslovne konjunktura in v specerijskih trgovinah bi nihče ne mogel kupovati na knjižice. Tudi zastavljajalca bi lahko zaprla svoja

vrata pred božičem. Skratka, božične počitnice bi ne bilo več.

Samo po sebi se razume, da gospodinjice pred božičem ne razmetavajo denarja in da samo zaradi njih ni treba nikomur obiskovati zastavljajalnice in ne iskati upnikov in gospodarstvenikov. Vsega so krivi može, ki hočejo praznovati v velikem slogu; žene so — moji rešerji, ki morajo brez kredita prirediti parade ter ustvariti iz nič vse, kar spada v okvir božičnega razpoloženja. Žene morajo prevzeti odgovornost, da bo praznovanje v resnici dostojno, kajti može so skrajno pasivna bitja. Pomislite samo, da si niti ne očistijo čevljev, preden stopijo v sobo, poskušajo s tolikimi napori! Kdo bi našel se druge njihove napake, ki prihajajo te dni še posebno do izraza!

Le priznajmo, kar se tiče božiča, spada vse pod monopo žensk. Zato je tudi božič, da o tem vsem ne govorimo, kakor pač ne govorimo tudi o drugih monopolih. Ne izvajamo višjih sil, ne komentiramo aktivnosti, podjetnosti in poštvalnosti prireditelja božičnega praznovanja in predprazničnega kaosa! Vse je v najlepšem redu, vse se razvija normalno, prazniki se nam obetajo prekrasni, vsi bomo lahko zadovoljni, že zato, ker nimamo nihče pravice biti nezadovoljni. Naše gospodinjice so prevzele odgovornost za vse, kar se pripravlja.

Kdove, morda imajo tudi vreme v zakupu ter bomo morali biti tudi z njim zadovoljni. Mnogi meščani že ves tečen mažejo smuči z vsemi mazili in seveda tudi z maslom, ki je bilo namenjeno za božično potico. Zda je moderno praznovanje na smučeh česar se naši meščani prav dobro zavedajo. Ljubljano bodo menda zapustili vsi ter ne bodo mogli niti uživati sadov gospodinjice iztepaanja posteljnine.

Prav dobro vemo, kaj mislijo mnogi o vsem tem, češ, da je vse skupaj le mnogo hrupa za nekaj dni. Meščani se pred božičem hvalijo, da bodo pokupili vse radio aparate, da bodo praznovali na planinah, da bodo reprezentirali svoje praznično dostojanstvo in da bodo odpotovali tudi na morje. V resnici pa bodo prespali božič doma ter se udeležili družinskega banketa, ki bo prirejen v znamenju kislega zelja. Tako pravijo skeptiki, ki se jim vse to vrvenje zadnjih dni v mestu in anarhija po meščanskih domovih ne zdi znak čudovitega prevrata v življenju meščanov. K sreči nismo vsi tako slepi in se dobro zavedamo, da so dogodki teh dni v Ljubljani mnogo pomembnejši od onih v Španiji in na Kitajskem.

Kaj nam pripravlja naše gledališče za praznike

V drami bomo videli premiero komedije „Svedrovci“ in „Peterčkove poslednje sanje“

Ljubljana, 23. decembra. V drami bo v sredo premiera Bourdetove komedije „Svedrovci“ (Fric-Frac). Prvo delo iz francoske sodobne literature, ki se uprizarjo letos, bo ustreglo predvsem tistim obiskovalcem našega gledališča, ki se v njem radi oddahnejo, razvedre in zabavajo, ne da bi jih postavljala predstava pred kakšno posebno problem.

Francoska literatura je med vsemi svetovnimi po slogu najlažja, ves čar njenih komedij in veseliger je zasnovan v prvi vrsti na lahкотni, v bleščem slogu izvedeni konverzaciji. „Svedrovci“ prinašajo k temu še drugo posebnost: lokalni kolorit pariškega predmestja in tamošnjih beznic, kjer se shajajo različni vrsti »poštenjakov«. Bavijo se z goljufigi pri kartanju in kockanju, zvodničtvom v lovi in tatvinami, toda so kasta ljudi, ki ima vendarle neko svojevrstno moralno smisel za tovarišijo, hvaljeznost in navezanost na sodruge. Ta francoska komedija v petih slikah se čita v izvorniku prav zabavno, narečje »argot« ali

bolje vlomiteljski žargon daje igri pravo barvo in značilnost. Naš prevajalec C. Ciril Kosmač je poslovenil — vprav radi navedene karakteristike — precej težavni original kolikor može ustrežaječo.

Jedro vsega tvori po mlademu dekletu Loulou (Severjeva) zasnovan vlog v trgovino nekega zlatarja. Dekle spozna slučajno skupaj s svojim vlomilskim tovarišem Jo-jem (Sančin) hčerko zlatarja razvajejo in v svojevlastno, a dobro srčno, toda tu in tam zelo muhasto Renée (Mira Danilova) in uslužbenca pri juvelirju Mercandieuju. njenemu očetu (Gregorin) Uradnik je Marcel (Daneš). Renée ga ima rada, vendar mu nasprotuje na vse moč in ne moreče načine. Prva slika nam pokaže oba parčka na izletu v pariško okolico Loulou skuša deloma iz preračunljivosti, deloma pa iz resnične simpatije pridobiti Marcela z Renée pa iz ljubovalnosti in jeze flirta z Jo-jem. V drugi sliki: ki se godi v pisarni pri Mercandieuju, pritratu Renéejina muhavost in ljubosumnost Marcela tako da

leč, da zapusti službo. Knjigovodja Blaina (Jerma) porabi Renée, da jo izigra napram Marcelu. Tretja slika se godi v zakotni beznici, kjer se shaja Louloujina družba: vlomilci in vlačuge, tu se snujejo načrti za vlogo, sem pridejo goljufigi svoje žrtve, da jih obigrajo, tu se skrivajo in razpečajo ukvadeni blago in tu sem se zateče v Loulou zaljubljeni Marcel. Policijska racija najde v beznici dva vlomilca. Ker pa se Marcel preveč vika v aretacijo, se mora legitimirati, toda ne najde listnice s svojimi papirji ker mu jo je v svoji raztresenosti ukradel Jo. Marcel mora na policijsko stražnico. Po njegovem odhodu prizna Jo kaj je storil in Loulou ga pošlje, naj ne se Marcelu listnico nazaj in ga reši z rok policije. V četrti sliki vidimo Louloujino sobo, kamor sta prišla s stražnice Marcel in Jo. Že v prejšnji sliki je pregovorila Loulou Jo-a za vlog v Mercandieujevo trgovino. Ko jima izda Marcel nehotne vse podrobnosti o okoliščinah, ga zvežeta, mu zamahita usta in gresta na delo. Peta slika se godi zopet pri Mercandieuju. Med vlogom prisrčni domov prišla Renée oba vlomilca. Medtem priteče Marcel, ki se je rešil vezi, hoče ju odvrniti od vloga ali spraviti Renée. Na višku napetosti, ko gre za to, ali jih bo Renée naznanila ali ne — pride Mercandieu. Renée pa z lažjo razreši nevarni položaj in privede deparje do srečnega konca. V beznici nastopajo kot tipi s pariškega dna: gospodar-Lipah, Lojzek-Potokar, Fefe, Egipčan-Sever, Mandolina-Presetnik, Dédé-Plut, Debla Mica-Nablocka, Češnjica-Juvanova, Titina-Slavčeva, komisar-Skrbnišek Režiser in inscenator je inž. Stupica. Njegov namen je bil podati v dejanju pravilno življenjsko občutje teh ljudi, katerih usode se pletejo na odru.

Važna je predvsem Marcelova zgodba maledga človeka, bolj nedejavnega kot aktivnega, ki mu bolj njegova okolica usmerja tek življenja, nego on sam. Loulou je aktivni element v igri, ona spravlja dogodke v tek in ima vse niti dejanja v rokah. Loulou ljubi Marcela in vendar ga mora izbiti v svoje namene po nekih, za njeno bazo ljudi naravnih zakonih. Loulou je osebnost, katere zmaga je s svojo odporno močjo, s čarom tiste redke ženskosti, ki zmaga je povsod brez truda in brez posebnih naporov, kljub — ali prav radi — pomanjkanja morale. Igra bo občinstvu gotovo ugajala, saj slika precej nenavadno okolje, v katerem žive stalni nameščenci življenjskega niča in se bore za obstanek.

Na božič, na novega leta dan in za Sv. tri kralje vsakokrat ob 15 uri popoldne se bo igrala *Goliata mladinska igra »Peterčkove poslednje sanje«*. To delo se je izvajalo tekom let večkrat na našem odru, vsakokrat je pomenilo za našo dečo veliko in lepo doživetje. Ta božična igra je biser naše dramske mladinske literature, ker budi v otroški duši smisel za lepoto poezije. Pravilnostni smoti, lepota verzov in fantastično dejanje vzgaja otrokovo domisljijo ter ga navaša v sodoživljanje dogodkov na odru. Starši se vse premalo zavedajo, da zaleže dobra gledališka igra z etično in moralno vsebino za otroka več nego vsakodnevni suhi opomini in nauki, ker budi v otroku poleg domisljije tudi smisel za lepoto in umetnost ter plemeniti mišljenje in čustvovanje. Igra »Peterčkove poslednje sanje« vsebuje vse: prvine odlične mladinske igre. Igrali jo bodo samo na navedene tri praznike, na kar posebej opozarjamo.

Ona je v prvi vrsti brezplačna in pri tem dokaj dobra luč. Sveti mnogo bolj od sovjetske svetilke »Netopir«. Mimogrede rečeno, pravi Krenkel, te luči so tako slabe, da smo sklenili pripeljati eno nazaj na celino, da osramotimo ravnatelja tovarne, kjer je bila izdelana.

Lunine noči so tu krasne. Nad nami se razprostira dokaj posrečena kopija moskovskega Planetarija. Samo sonce se je zaenkrat skirilo za obzorje in prikaže se šele ob koncu februarja. Fedorov ugotavlja vsak dan lego naše ledeno gore. Ne mudi se nam proti jugu in zato nas veliki skoki nič ne vesele. Smo pa dobre volje in večkrat prosimo ledeno goro, naj se premika hitreje. Tako bi radi zdaj čim hitreje prevzili z njo 30 milj, da bi ostal za nami severovzhodni rtič Grönlandije, kamor nas zanaša. Jezimo se, kadar nam luna ob slabem vremenu izgine izpred oči. Nebo je v taldih primerih zastrto z oblaki, astronomska opazovanja niso mogoča in mi živimo, ne da bi točno vedeli, kje smo. V takih dneh je okrog nas črna tema in le v neposredni bližini se vidijo znani predmeti.

Nekdo sva se s Papaninom vračala v silnem snežnem metežu od razpoke, kjer sva opazovala premikanje ledu. Kot običajno sva se orijentirala po vetru. Toda zašla sva in šla nekaj korakov mimo sotoča ne da bi ga opazila. Čez nekaj časa sva se vrnila k razpoki, da bi našla pravo pot. Luči so jeje pojemale in eno sva morala ugasniti, da bi jo imela pripravljeno za vsak slučaj. Kar je Papanin zadel ob sotoča. To je nas opozorilo, da moramo biti previdni. Po skupnem posvetovanju smo napeljali vrvi od sotoča do hidrološke stanice širšava, oddaljene dober kilometer od taborišča. V ta namen smo porabili vse palice in vrvi, kar jih imamo, zato smo pa zdaj brez skrbi.

Gostitelj Age Khana obsojen

V Dar es Salaamu v vzhodni Afriki je bil obsojen na sedem let robije 22letni indijski trgovec Ismail Husein ali Hasmani, obtožen ponarejanja listin in poverbe v 30 primerih, izmed katerih mu je bilo dokazanih 25 v skupnem znesku 200.000 funtov sterlingov ali v našem denarju okrog 40 milijonov. Obravnava je bila senzacija, svoje vrste ne toliko zaradi ogromnih poverb, čeprav je to v sodstvu vzhodne Afrike največji poverljivi znesek, kolikor zaradi namena, ki mu je morala služiti. Ismail Husein je namreč porabil denar za kraljevski sprejem in bivanje indijskega mogotca, vtelesenega boga Age Khana, ko se je leta letos v januarju mudil v vzhodni Afriki.

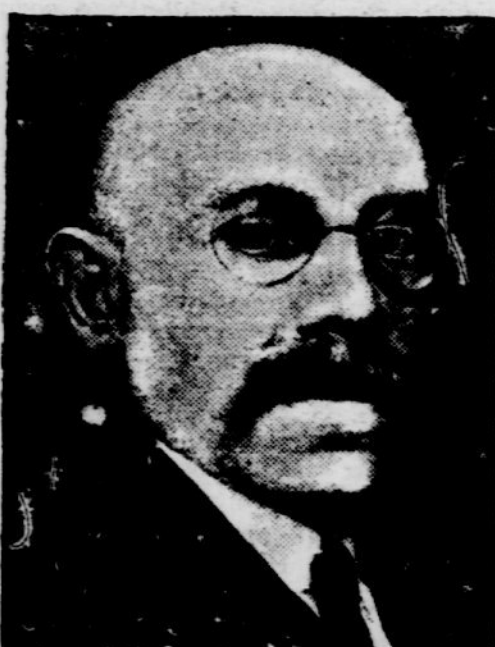
Aga Khan

Ismail Husein je bil postal pred 40 leti očetov naslednik v velikem trgovskem podjetju in kot 18letni mladenček je tvegaval že velike transakcije. S tem je dobil velik kredit, toda denarna moč ga je tako zasleplila, da se je hitro lotil drznih spekulacij, s katerimi je v začetku bogatel, nazadnje je pa upropastil sebe in svojo rodbino. Za Ago Khana je žrtvoval zadnje ostanke svojega premoženja, poleg tega pa še 30 milijonov, ki si jih je bil preiskrbel slepaskim potom na kredit. Glede na to, da bi bil moral londonski upniki vedeti, kam drvi Hasmani, ga je sodil sodnik mlto.

Življenje v objemu polarnega ledu

Daleč gori na severu so običali v večnem ledu trije ruski ledolomilci

Na severni morški poti v Laptjevem morju je zajela debela ledena plast tri ruske ledolomilce »Sedovca«, »Sadka« in »Malygina«. Vodja te ekspedicije, ki bo morala preživeti v arktičnem morju, znani polarni raziskovalec prof. Samojlov, opisuje v brezščitni brzojavki 24 ur življenja v objemu debelega ledu.

— O osemih zjutraj. Zlato zareč lunni srp se polagoma dviga nad obzorje. Prebuja se življenje na treh ledolomilcih. Ljudje se hitro umijejo, oblečejo se toplo in odhite po mostičkih na led, kjer svigajo njihove silhuete po snežni planjavi. Začenja se jutranja pohura. Vodi jo predsednik ladjskega odbora Tokarev, izborni sponzorik. Telovadbe se udeležijo navadno tudi medvedka Maška, ki se je že povsem udomačila. Med čepenjem prime previdno zdaj tega zdaj onega za nogo. Po telovadbi osveženi polarniki se zbero potem v skupni kajuti k zajtrku. Po zajtrku odidejo na delo.

Krmarijo so zgradili kraj ladje veliko ledeno hišo. V nji, zavarovani pred vetrom, merijo globino morja in opazujejo pot morskih tokov. Magnetolog si je postavil šotor dober kilometer od ladje, kjer železni deli ledolomilca ne učinkujejo več na

aparate. Astronomska opazovanja so prenešana na vrh mostička. Dolžnosti so med polarniki strogo razdeljene. Na »Malygina« se vrste meteorološka opazovanja redno vsako uro. Na »Sedovcu« je organizirana polarna visoka šola. Slušatelji hidrološkega zavoda poslušajo predavanja. Vsa dan zjutraj pride na ledolomilec »Sadko« straža, oborožena s karabinkami. Za primer srečanja z medvedi straža spremlja profesorje do »Sedovca«. Enako spremlja profesorje po predavanjih nazaj. Studentje delajo z veseljem in so zadovoljni, da ne bodo izgubili šolskega leta. Od 12.30 do 14.30 imamo obed in počitek, potem pa zopet tri ure dela. Dobri dve uri se dovaja led, ki ga topimo, da imamo sladko vodo. Ledu je okrog nas dovolj, ni pa ves dober. Mlad led je slan. Pomagati si moramo s starim. S tem se peča kemik. On postavlja mejnike pri starih nakupičnih ledenih gorah, posebna skupina pa lomi tam led in ga dovaja na sanen na ladje.

Samo »Sadko« potrebuje 30 veder vode dnevno. Da bi se led stopil pri najmanjši porabi goriva, za to je bilo treba mnogo iznajdljivosti. Na vseh ladjah je bila uvedena železna norma dnevne porabe tekočega in trdega kuriva. Radio deluje iz varčevalnih razlogov čim manj, poroči pa sprejemamo nasprotno čim več. Po večerji ob 18.30 imamo večerni čaj. Do 23.30 je čas za učenje posadke in za politična predavanja. Stanujemo v spodnjih prostorih. Vsa ledolomilec se je uredil po svoji. Na »Sadku« je bila posadka med prvimi in drugim krovom. Tam je prostora za 40 mož. Od steban so postelje, v sredini je pečica iz železnega soda, obložena z opeko. Pločevinaste cevi so napeljavne ven na krov.

Tako preživlja zimo posadka treh ledolomilcev v kraljestvu večnega ledu, od koder se ne bo mogla nikamor ganiti do pomladi, ko led ne bo več tako debel in trden, da bi ga ledolomilci ne mogli lomiti in rezati.

Radiotelegrafisti polarne ekspedicije na ledeni gori Krenkel je poslal obširno poročilo o življenju Papaninove skupine v svitu polarne lune. Krenkel zlasti opisuje, kaj pomeni luna ljudem na ledeni gori.

— Ali se spominjaš svojega tovariša, krvavega Kučukidza, ki je bil takrat s teboj? No, torej vedi, da te že pričakuje, kajti padel je kot žrtev naše osvete na Kavkazu baš pred osmimi dnevi. Nič mu ni pomagalo, da je lastnorodno ubil sto dvačest nedolžnih žrtev v zadnjih treh mesecih, nič mu ni moglo rešiti življenja, niti straža, ki jo je bil zbral okrog sebe, niti stene, za katerimi se je skrival kot strahopeten pes. Zda si pa prišel na vrsto ti, Leninovič.

— Saj me slišiš, kajne, ti lopov? Tako boš vsaj v zadnjih trenutkih okusil del tistih strašnih muk, ki si jih napravil v svoji krutosti in brezsrčnosti tolikim ubogim in nedolžnim.

— Prihajam, da jih osvetim, ne da te umorim, temveč samo pravično in po zaslugi kaznujem. Kaznovati te hočem vsaj za eno storjeno grozodejstvo.

— Izgubljen si, razumeš, izgubljen brez milosti. Se nekaj trenutkov in hudič bo lahko odnesel tvojo črno dušo. Ostale so ti še tri, največ štiri minute, potem boš pa krknil kakor pes za plotom brez pomoči tu sredi tega nakradenega in naropnega razkošja. Dvačest korakov od svojega sužnja, ločen samo po tenki steni od svoje ljubice ali kdor ti pač igra v sosedni sobi tako veselo na zadnjem pot.

In spomni se samo, kako je bilo takrat! Služi si pri nas deset let, dobro se ti je godilo. Lahko si bil zadovoljen, saj si bil sit in srečen. Toda blagostanje ti je zmešalo glavo, da si jel vzdihovati po Našaši. Moji dragi sestri, ki je bila že davno poklonila svoje srce drugemu.

— Ali se spominjaš svojega tovariša, krvavega Kučukidza, ki je bil takrat s teboj? No, torej vedi, da te že pričakuje, kajti padel je kot žrtev naše osvete na Kavkazu baš pred osmimi dnevi. Nič mu ni pomagalo, da je lastnorodno ubil sto dvačest nedolžnih žrtev v zadnjih treh mesecih, nič mu ni moglo rešiti življenja, niti straža, ki jo je bil zbral okrog sebe, niti stene, za katerimi se je skrival kot strahopeten pes. Zda si pa prišel na vrsto ti, Leninovič.

— Saj me slišiš, kajne, ti lopov? Tako boš vsaj v zadnjih trenutkih okusil del tistih strašnih muk, ki si jih napravil v svoji krutosti in brezsrčnosti tolikim ubogim in nedolžnim.

— Prihajam, da jih osvetim, ne da te umorim, temveč samo pravično in po zaslugi kaznujem. Kaznovati te hočem vsaj za eno storjeno grozodejstvo.

— Izgubljen si, razumeš, izgubljen brez milosti. Se nekaj trenutkov in hudič bo lahko odnesel tvojo črno dušo. Ostale so ti še tri, največ štiri minute, potem boš pa krknil kakor pes za plotom brez pomoči tu sredi tega nakradenega in naropnega razkošja. Dvačest korakov od svojega sužnja, ločen samo po tenki steni od svoje ljubice ali kdor ti pač igra v sosedni sobi tako veselo na zadnjem pot.

In spomni se samo, kako je bilo takrat! Služi si pri nas deset let, dobro se ti je godilo. Lahko si bil zadovoljen, saj si bil sit in srečen. Toda blagostanje ti je zmešalo glavo, da si jel vzdihovati po Našaši. Moji dragi sestri, ki je bila že davno poklonila svoje srce drugemu.

ROLF FREMONT:

Soet v razvalinah

Pustolovski romani

— Prinašam vam ga. Prefekt mi je naročil, naj vam obenem sporočim, da je zaupna preiskava doglala, da je bilo ustanovljeno tajno društvo »Bratovščina črne zvezde«, čigar člani naj bi pripravljali atentate na zastopnike in uradnike vaše države.

— »Bratovščina črne zvezde«? In zopet v Parizu? — se je stopnjevala Leninovičeva groza.

— Da, — baje so prišli celo sem. Njihova imena nam sicer niso znana in vemo samo to, kar sem vam pravkar povedal, toda prefekt misli, da bo nekaj na stvari.

— Seveda bo — to so navadni morilci, ki strežejo po življenju najboljšim možem. Takoj obvestim o tem svojo vlado. Zda pa ta seznam...

— Vaše ime je v njem na tretjem mestu, — gošpod. Verjamem vam, da ta zvest ni prijetna, — sem dejal, kakor da sočustvujem z njim, pri tem sem pa posegel v žep.

Zdrnil se je še bolj in prestrašeno je iztegnil proti meni roko, da bi sprejel papir, ki sem ga potegnul iz žepa svojega uradnega suknjaka.

Izročil sem mu listino. Pri tem sem mu pa skrivaj nastavil konico igle, strlečo iz zloženega papirja, da se je opraskal ob njo.

— Oh, pardon, oprostite, gospod — očitvidno mi je padlo to iz žepa. Naročeno mi je bilo, naj pripišem seznam na žep, da bi ga ne izgubil, — sem se opravičeval.

— Nič ne de, — je odgovoril, ne da bi se zmešal za prasko na prstu. Zeljno je razprostrl listino. Stopil je k oknu in jo dvakrat prečital, pri tem mu je pa obraz posinel od groze.

Štel sem minute.

Pri tretji se je obrnil k meni z vprašanjem, ali je bil aretiranec odveden v zapor.

— Da, toda jutri mora biti izpuščen, ker ni zagrešil nič drugega, nego da ni bil v redu priglasen. In zato me je poslal prefekt k vam — od jutri se morate paziti.

— Paziti? Čemu imamo pa policijo? Saj sem vendar nedotakljiv, povejte to prefektu. On jamči za mojo varnost — odgovorni so za moje življenje. Pa naj mi dajo dva ali tri najboljše može, da me bodo stražili. To tu je delo teh prokletih falotov, bratov »Črne zvezde« a tega cigana Karliča naj zapro vsaj za deset let — to je najeti morilec, ki streže meni in mojim tovarišem po življenju. Ustreliti ga je treba — k steni postaviti...

Kar se je opotekel.

Minilo je bilo pet minut — bil je izgubljen.

Konica igle je bila namočena v zanesljiv uralski strup, po katerem v petih minutah roke in noge ohrome in glas človeku odpove, po desetih minutah pa nastopi smrt.

Leninovič je napravil zadnjo krčevito kretnjo, da bi pozvonil Potem pa, ko ni mogel več ne stati ne govoriti, je omahnil v naslanjač za svojim hr-